

Szanowni Państwo

Problemy związane z edukacją zawsze wywołują silne emocje. W ostatnich latach wprowadzono wiele zmian w funkcjonowaniu szkolnictwa wyższego, a debaty o przyszłości polskich uczelni stają się coraz bardziej otwarte i zataczają coraz szersze kręgi w środowisku naukowców, doktorantów, studentów, a też i praktyków. Wybijającym się tematem dyskusji, wskazującym na wiele wciąż nie rozwiązanych problemów szkół wyższych, jest jakość kształcenia, której poświęcony był poprzedni numer *Edukacji Ekonomistów i Menedżerów*. Bieżący numer kwartalnika stanowi kontynuację tych zagadnień, a także sygnalizuje kolejne dylematy podmiotów szkolnictwa wyższego oraz innych instytucji edukacji formalnej i pozaformalnej, jak również konieczność uruchamiania w tych warunkach zachowań przedsiębiorczych, tak aby sprostać wciąż nowym wyzwaniom.

Do zagadnienia zarządzania jakością w polskich uczelniach bezpośrednio odnosi się w swoim artykule Jakub Brdulak. W tym kontekście weryfikuje rozumienie pojęcia jakości, przedstawia wybrane problemy związane z działalnością akredytacyjną w Polsce oraz wskazuje na konkretne korzyści wynikające ze sprawnego funkcjonowania wewnętrznych systemów zapewniania jakości na przykładzie wybranych uczelni zagranicznych.

Dostrzeganie znaczenia aktywności edukacyjnej w warunkach pozauczelnianych nie tylko dla pracowników i menedżerów, ale też dla środowiska akademickiego – studentów, odbywających ten specyficzny rodzaj praktyki – jest przejawem przedsiębiorczości organizacji biorących udział w konkursie Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi. Anna Rogozińska-Pawełczyk przedstawia liczne przykłady dobrych praktyk edukacyjnych w kontekście stosowanych definicji i konotacji najlepszych praktyk oraz XV edycji konkursu Lider ZZZ.

Jakość wykształcenia, która rzutuje na posiadane kompetencje pracownice, stanowi punkt wyjścia w procesach przystosowawczych do realiów społeczno-gospodarczych oraz wymagań będących konsekwencją postępujących zmian. Sylwia Morawska i Przemysław Banasik poszukują odpowiedzi na dwa ważne pytania odnoszące się do współczesnych problemów w branży sądownictwa: Czy kadra zarządzająca jest przygotowana do realizacji wyzwań związanych

z usieciowieniem wymiaru sprawiedliwości? oraz: Jakimi narzędziami powinien dysponować nowoczesny wymiar sprawiedliwości, aby skutecznie przygotowywać kadrę zarządzającą do zmian w tym obszarze? Na rolę metafor w komunikacji biznesowej – jako ważne narzędzie nie tylko opisu rzeczywistości gospodarczej, ale też rozwoju kapitału ludzkiego, budowania relacji, kreowania tożsamości organizacji, a wreszcie propagowania wiedzy ekonomicznej w systemie edukacji: formalnej, pozaformalnej i nieformalnej – zwraca uwagę w swoim artykule Magdalena Bielenia-Grajewska. Autorka przedstawia ciekawe przykłady posługiwania się językiem metafor, koncentrując się na domenie złota.

Zakres oraz skala wsparcia finansowego oferowanego studentom w kontekście uwarunkowań decyzji edukacyjnych to jedno z ważnych wyzwań zarządzania jakością szkół wyższych w wymiarze kosztowym. Tę problematykę w swoim artykule poruszają Krzysztof Czarnecki i Tomasz Zajęc. Wyniki prezentowanych badań potwierdzają tezę, że przy wyborze kierunku studiów i uczelni nawet kandydaci o niskiej pozycji społecznej w niewielkim stopniu biorą pod uwagę pomoc materialną w postaci stypendiów studenckich. Wiodącą rolę w decyzjach edukacyjnych pełnią wyobrażenia o perspektywach zawodowych, a więc o kandydowaniu na studia decyduje aspekt inwestycyjny.

Efekty procesów edukacyjnych – wykształcenie i jego wpływ na oczekiwaną długość życia – analizuje Marek Kunasz, wyróżniając kryterium kraju zamieszkania w UE (w państwach tzw. starej i nowej Unii) oraz płci. Okazuje się, że nie tylko stan zdrowia, ale i inwestycja w kapitał ludzki, określająca rozwój i jakość tego kapitału, ma związek ze wzrostem oczekiwanej długości życia.

Wyrazem dostrzeżenia przez studentów szans, jakie daje kształcenie w uczelni ekonomicznej, jest doskonalenie kompetencji komunikacji międzykulturowej, która z perspektywy wymagań potrzeb rynku pracy pozwala na skuteczne funkcjonowanie w wielokulturowym społeczeństwie i biznesie. Przegląd badań na ten temat prezentuje Anna J. Piwowarczyk. Jak wynika z przeprowadzonej analizy, osiągnięcie wysokich standardów edukacyjnych i jakości kształcenia ekonomistów i menedżerów jest możliwe poprzez dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb międzykulturowego środowiska pracy i życia osobistego. Zagadnienie międzykulturowości w kontekście kształcenia porusza także Paulina Malesa. W swoim artykule analizuje problem z perspektywy zmian demograficznych i związanych z nimi migracji, struktury studentów polskich i zagranicznych kształcących się w Polsce, a także szanse na innowacyjność i dynamizm w szkolnictwie wyższym.

W bieżącym numerze znajdują Państwo także recenzje wybranych pozycji książkowych. Alicja Miś – wybitna specjalistka z zakresu zarządzania kapitałem ludzkim – w syntetycznym skrócie przedstawia nie tylko treść, ale też walory poznawcze i dydaktyczne podręcznika pod red. Marty Juchnowicz: *Zarządzanie*

kapitałem ludzkim. Procesy – narzędzia – aplikacje, który jest wspólnym przedsięwzięciem pracowników Katedry Rozwoju Kapitału Ludzkiego SGH. Piotr Karaś prezentuje książkę pt. *Nowe koncepcje zarządzania ludźmi*, autorstwa Joanny M. Moczydłowskiej i Karola Kowalewskiego, jako źródło inspiracji do stworzenia organizacji, a w niej miejsc pracy dla zaangażowanych, utalentowanych i lojalnych pracowników. Czytelnikom zainteresowanym projektowaniem i wdrażaniem zmian w zakresie „srebrnej gospodarki” Iwona Zakrzewska rekomenduje książkę *Zarządzanie pracownikami w dojrzałym wieku. Wyzwania i problemy* autorstwa Izabeli Kołodziejczyk-Olczak.

Życzę Państwu ciekawej i pożytecznej lektury.

Dr Lidia Jabłonowska
Redaktor tematyczny